

OGLED POKLJUŠKE SOTESKE

Jože SKUMAVEC*

Gozdarsko društvo Bled je v sodelovanju z Zvezo gozdarskih društev Slovenije organiziralo ogled Pokljuške soteske. Čeprav je bilo deževno vreme, se nas je zbralo več kot trideset iz različnih krajev Slovenije.

Pokljuška soteska je največja fosilna soteska v Sloveniji. V tektonski razpoki, nastali pred mnogimi milijoni let so jo oblikovale vode Triglavskega ledenika. Nekoč nedostopna soteska je v dolžini 800 metrov opremljena s potmi in mostovi. Previsne stene s skoraj navpičnimi tektonskimi prelomi, ki jih drugje le redko vidimo, s policami, vdolbinami in luknjami so visoke tudi čez 50 metrov. Najbolj slikovit je Veliki naravni most, ki je visok 24 metrov, na sredini pa je debel 3 metre. V spodnjem delu soteske je v steni prehodni kraški rov z imenom Pokljuška luknja.

Kamnina je večinoma plastnati in masivni, trd, ponekod pokremenel apnenec, ki je na posameznih predelih dolomitiziran. V mogočnih stenah so lepo vidni vložki sivega in črnega ročenca. Kamnina se je oblikovala pred več kot 230 milijoni let v triasnem morju.

Rastlinje ob poteh Pokljuške soteske je pisano. Pot je speljana skozi štiri gozdne združbe: gozd bukve in trlistne vetrnice (Anemone – Fagetum), subalpski smrekov gozd (Rhytidiadelpho – Piccetum), srednje-evropski gozd plemenitih listavcev, gorskega javorja in petelinčkov (Corydalo – Aceretum) ter gozd črnega gabra in malega jesena (Orno – Ostryetum). Poleg značilnega rastlinja navedenih gozdnih združb najdemo v soteski značilne vrste za alpsko območje, ki so jih v te predele prinesle ledeniške vode in so se zaradi posebnih klimatskih in mikoreliefnih razmer ohranile. Naj nekaj teh vrst naštejemo: dvocvetna viola – Viola biflora (L.), predalpski peterostrnik – Potentilla caulescens (Torn.), pisana vilovina – Sesleria varia (Jacq.),

lepki osat – Cirsium eristhales (Jacq.), alpski čober – Calamintha alpina, gorski šetraj – Satureja alpina (L. Scheele), Scheuzerjeva zvončnica – Campanula scheuchzeri (Vill.), ozkolistna preobjeda – Aconitum angustifolium (Bernh.). V soteski bujno uspeva trpežna srebrenka – Lunaria redivia (L.). V juniju je posebej slikovita praprotna peruša – Matteuccia struthiopteris (L.). Ob poti srečamo tri vrste kamnokreča: Burserjev kamnokreč – Saxifraga burserana (L.), klinolistni – Saxifraga cuneifolia (L.) in okrogolistni – Saxifraga rotundifolia (L.). Dr. Mitja Zupančič je ob poteh v soteski določil več kot 120 rastlinskih vrst.

Dno soteske pokriva ledeniški material. V dolini pod sotesko teče potok Ribščica, ki občasno ponikne in ne izvira vedno na istem mestu. Ob dolgotrajnih sušah potok celo presahne.

Poti in mostovi so bili zgrajeni 1930, obnovljeni pa 1982. Do druge svetovne vojne je skozi Pokljuško sotesko vodila znana deseturna pešpot iz Gorij na Triglav. Obnovljeni mostovi in poti so speljani tako, da je mogoče videti najbolj pomembne naravne redkosti in lepote tega predela. Smer ogleda je označena s puščicami in črko "P". Ogled po predlagani smeri traja 2 uri. Kot simbolična vstopnica je pokljuška palica. To je ravna leskova palica, na kateri je napisana črka P. Pot po spodnjem delu soteske in nato skozi Pokljuško luknjo so uporabljali pastirji in domačini, ki so pogosto pri hoji uporabljali palico. Odtod izvira ideja o poključki palici.

Poključka soteska je v Triglavskem narodnem parku, na desnem bregu reke Radovne, na jugovzhodnih obronkih Pokljuke in je le 7 km oddaljena od Bleda.

To ni gozdna, botanična, geološka ali druga učna pot. Po sedanji vsiljeni terminologiji bi jo lahko imenovali mnogonamenska, saj ima lahko vsak obiskovalec svoj namen. Speljana je po zanimivi in pestri naravi, ki jo želimo čimbolje ohraniti.

* J. S., dipl. inž. gozd., Gozdno gospodarstvo Bled, 4260 Bled, Ljubljanska 19, SLO

Pot v Pokljuško sotesko. Na levi je videti začetek subalpskega smrekovega gozda. (Foto: Franci Ferjan)

Prva tesen. (Foto: Franci Ferjan)

Gozdarji v Pokljuški soteski. (Foto: Jože Skumavec)

